

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 3 stycznia 2018 r.

Poz. 137

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU

z dnia 5 grudnia 2017 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Smolary”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134 z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Smolary”, zwanego dalej rezerwatem.

§ 2. 1. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie naturalnej roślinności torfowiskowej mechowisk, obfitującej w rzadkie gatunki mszaków.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) występowanie w rezerwacie ginących w Wielkopolsce zespołów roślinnych, w tym *Scorpidio-Caricetum diandrae*, *Sphagno tenelli-Rhynchosporium albae*, *Caricetum limosae* i *Sphagno apiculati-Caricetum rostratae*;
- 2) występowanie w rezerwacie rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, w tym sierpowca błyszczącego *Hamatocaulis vernicosus*, skorpionowca brunatnego *Scorpidium scorpioides*, błotniszka wełnistego *Helodium blandowii* i turzycy dwupiennej *Carex dioica*;
- 3) położenie rezerwatu na terenie obszarów Natura 2000 Dolina Rurzyca PLH300017 i Puszcza nad Gwdą PLB300012;
- 4) występowanie w rezerwacie siedlisk przyrodniczych: 3140 Twardowodne oligo- i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łąkami ramienic (*Chara* spp.); 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*); 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Rurzyca PLH300017;
- 5) położenie rezerwatu w całości na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa administrowanych przez Nadleśnictwo Płytnica.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków zawiera załącznik nr 1.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji określa załącznik nr 2.

¹⁾ zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2249 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 60, 132, 1074, 1566 i 1595

§ 6. Wprowadza się następujące ustalenie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Szydłowo, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych: zagospodarowanie przestrzenne zlewni jeziora Smolary w sposób niepowodujący obniżenia poziomu wód powierzchniowych i gruntowych w rezerwacie.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

p.o. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

(-) Jerzy Ptaszyk

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Poznaniu
z dnia 5 grudnia 2017 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

		Zagrożenia	Sposoby eliminacji lub ograniczania
Wewnętrzne	Istniejące	Wkraczanie drzew i krzewów, w szczególności świerka pospolitego <i>Picea abies</i> , modrzewi <i>Larix div.sp.</i> , olszy szarej <i>Alnus incana</i> , olszy pomarszczonej <i>Alnus rugosa</i> oraz czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i>	Eliminacja gatunków obcych
		Zarastanie ekosystemów torfowisk przez drzewa i krzewy	Usuwanie drzew i krzewów
		Ekspansja trzciny pospolitej	Koszenie
		Obniżenie poziomu wody na torfowisku i lustra wody w jeziorze Smolary	Koszenie, usuwanie drzew i krzewów
		Antropopresja — penetracja rezerwatu przez ludzi	Wzmoczone kontrole Straży Leśnej. Rozebranie i usunięcie pomostów nad jeziorem Smolary
	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	-
Zewnętrzne	Istniejące	Spadek poziomu wody powierzchniowej i gruntowej	Zagospodarowanie przestrzenne zlewni jeziora Smolary i torfowisk w sposób niepowodujący obniżenia poziomu wód powierzchniowych i gruntowych w rezerwacie
		Eutrofizacja siedlisk	Brak
		Susze i zmniejszenie opadów	Brak
	Potencjalne	Nie zidentyfikowano	-

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony
Środowiska w Poznaniu
z dnia 5 grudnia 2017 r.

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych
1.	Usuwanie drzew i krzewów	Usuwanie olszy szarej i pomarszczonej, modrzewi, świerka oraz czeremchy amerykańskiej z pozyskaniem drewna. Wrywanie lub wycinanie młodych osobników poniżej sziły korzeniowej; wnoszenie uzyskanej biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych. W pierwszych trzech latach obowiązywania planu ochrony; w latach późniejszych na podstawie wyników monitoringu, o którym mowa w działaniu ochronnym nr 12	Płaty siedlisk przyrodniczych 7140 i 7230 położone w wydz. 565a, 565b, 565r, 590a Nadleśnictwa Płytnica
2.	Usuwanie drzew i krzewów	Usuwanie drzew i krzewów z pozyskaniem drewna. Wrywanie lub wycinanie młodych osobników poniżej sziły korzeniowej; wnoszenie uzyskanej biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych. W pierwszych trzech latach obowiązywania planu ochrony, w okresie zimowym; w latach późniejszych na podstawie wyników monitoringu, o którym mowa w działaniu ochronnym nr 10	Płaty siedlisk przyrodniczych 7140 i 7230 położone w wydz. 565a, 565b, 590a i 590f Nadleśnictwa Płytnica
3.	Koszenie	Koszenie z pozostawianiem 50% powierzchni nieskoszonej (co roku innej) z usunięciem biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych. Co dwa lata przez cały okres obowiązywania planu ochrony; od 15 sierpnia do 30 września	Płaty siedliska przyrodniczego 7230 położone w wydz. 565a, 565b Nadleśnictwa Płytnica
4.	Usuwanie trzciny pospolitej	Ręczne koszenie trzciny pospolitej z usunięciem biomasy poza płaty siedlisk przyrodniczych. Począwszy od pierwszego roku obowiązywania planu ochrony co roku przez pięć lat; od 15 czerwca do 15 lipca	Płaty siedlisk przyrodniczych 7140 i 7230 położone w wydz. 590a i 590f Nadleśnictwa Płytnica
5.	Uporządkowanie i kontrola antropopresji w obrębie jeziora Smolary	Okresowe kontrole ruchu turystycznego w strefie brzegowej w ramach rutynowych patroli Straży Leśnej. Działanie realizowane przez cały okres	Wydz. 590f, 590g Nadleśnictwa Płytnica

		obowiązania planu ochrony	
6.	Eliminacja nielegalnych połowów w jeziorze Smolary	Kontrola linii brzegowej w celu zapobieżenia nielegalnym połowom ryb i niszczeniu roślinności przybrzeżnej. Działanie realizowane przez cały okres obowiązywania planu ochrony	Wydz. 590f, 590g Nadleśnictwa Płytnica
7.	Poprawa stanu zachowania borów chrobotkowych	– Usuwanie całości martwego drewna, w tym gałęzi, z wyniesieniem go poza płyty siedlisk przyrodniczych. Nie rzadziej niż raz na 5 lat w okresie obowiązywania planu ochrony. – Utrzymywanie zwarcia drzewostanu na poziomie 70-80% - w razie konieczności wycinanie pojedynczych drzew. Działanie ciągle, realizowane na podstawie wyników monitoringu, o którym mowa w działaniu ochronnym nr 10	Wydz. 565d, 589a, 589j (południowa część), 589o, 590c, Nadleśnictwa Płytnica
8.	Poprawa dostępności miejsc lęgowych gągoła i nurogęsi	Rozwieszenie i utrzymanie sprawności technicznej skrzynek lęgowych. Działanie ciągle realizowane przez cały okres obowiązywania planu ochrony	Okolice rzeki Rurzyca na terenie Nadleśnictwa Płytnica
9.	Monitoring poziomu wód	Montaż na mszarze i obsługa 8 studzienek piezometrycznych. Montaż w pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony w okresie letnim; odczyty - co trzy miesiące przez cały okres obowiązywania planu ochrony	Wydz. 565r, 590a, 590f Nadleśnictwa Płytnica
10.	Monitoring roślinności	Wykonanie nie mniej niż trzech zdjęć fitosocjologicznych metodą Braun-Blanqueta w każdym typie roślinności. W pierwszych dwóch latach obowiązywania planu ochrony, następnie co pięć lat	Cały teren rezerwatu
11.	Monitoring flory torfowiskowej	Określanie rozmieszczenia i liczebności rzadkich i zagrożonych gatunków roślin, w tym w szczególności wymienionych w § 2 ust. 2 pkt 2. W pierwszych trzech latach obowiązywania planu ochrony, przed realizacją działań ochronnych nr 1 i 2, następnie co pięć lat	Cały teren rezerwatu
12.	Monitoring populacji usuwanych gatunków drzew i krzewów	Określenie rozmieszczenia i liczebności olszy szarej i pomarszczonej, modrzewi, świerków oraz czeremchy amerykańskiej. Po realizacji działania ochronnego nr 1, najpóźniej w czwartym roku obowiązywania planu ochrony, następnie co pięć lat	W miejscach realizacji działania ochronnego nr 1